Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Verwerking zienswijzen en reacties Groene Metropoolregio (begrotingswijziging RES, jaarstukken 2021 en concept-regionale agenda)

Adviseur : B. Boelens
Portefeuillehouder : E. Weststeijn
Datum : 20 juli 2022

Aan de Raad

Inleiding
In de raadsvergadering van 31 mei resp. 5 juli 2022 nam uw raad besluiten over:
1. een zienswijze op het voornemen van het AB van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (verder: GMR) om de begroting 2022 te wijzigen met een incidentele gemeentelijke bijdrage van € 223.000 voor de Regionale Energiestrategie (RES) 2.0 -> uw raad besloot geen zienswijze in te dienen;
2. een zienswijze op de jaarstukken 2021 van de GMR -> uw raad heeft een zienswijze ingediend, gecombineerd met de reactie op de concept-regionale agenda;
3. een reactie op de concept-regionale agenda van de GMR en een zienswijze op de begroting van de GMR -> uw raad heeft hier een reactie op gegeven, gecombineerd met de zienswijze op de jaarstukken.

In deze raadsinformatiebrief informeren we u over de besluitvorming in het AB van de GMR op deze drie onderwerpen.

Ad. 1. Begrotingswijziging 2022 t.b.v. de opgave Circulaire Regio/RES 2.0
In 2021 hebben 16 gemeenteraden ingestemd met de RES 1.0. Daarmee is opdracht gegeven voor uitvoering van de RES 1.0 en om te komen tot een RES 2.0. De middelen die beschikbaar zijn gesteld door het Rijk in 2022 voor de regionale uitwerking van de RES en het opstellen van de RES 2.0, zijn niet toereikend. Met de extra bijdrage van in totaal € 223.000 van de 16 gemeenten (naar rato van inwoneraantal) is dit wel mogelijk. Om dit te realiseren is een begrotingswijziging noodzakelijk. Conform de GR GMR is de zienswijzeprocedure van toepassing.

De gemeenten zijn gevraagd om desgewenst een zienswijze in te dienen voor 16 juni 2022. Deze stukken zijn in de raad van de gemeente Rozendaal behandeld op 31 mei 2022. Het college stelde uw raad voor om t.a.v. de begrotingswijziging geen zienswijze in te dienen. Uw raad stemde in met dat voorstel, maar nam op 5 juli 2022 in de zienswijze op de jaarstukken en concept-regionale agenda (zie onder punt 2 en 3) wel een aanvullende passage op die de RES betrof, en die het AB van de GMR opriep om de middelen voor de RES te putten uit het rekeningoverschot 2021.

Ingediende zienswijzen, reactie en besluit AB
In de ontvangen zienswijzen zijn geen vragen of (inhoudelijke) opmerkingen gemaakt, met uitzondering van de gemeente Arnhem[1] en gemeente Rozendaal. De wens vanuit de gemeente Rozendaal om het rekeningoverschot 2021 te gebruiken voor de RES 2.0, is theoretisch een optie, zo heeft het AB van de GMR besproken. Het verhoudt zich echter niet tot de gelopen tijdslijn: de portefeuillehouders hebben al ruim voor de presentatie van de jaarcijfers ingestemd met de extra bijdrage van de gemeenten voor 2022. Verder ontvangen de gemeenten van het Rijk extra middelen

[1] De gemeente Arnhem stelt voor de extra gemeentelijke middelen te retourneren wanneer blijkt dat het Rijk voor 2022 toch extra middelen beschikbaar stelt waardoor het regionale budget meer dan toereikend wordt.

voor energie en klimaat. Voor 2022 gaat dit om € 502.345,- (meicirculaire 2022) voor het regionale RES-proces. De gemeente Nijmegen ontvangt dit bedrag namens de regio en maakt dit bedrag over aan de GMR. Bij de voorliggende begrotingswijziging 2022 is rekening gehouden met bovengenoemde Rijksbijdrage. In de vergadering van 6 juli 2022 heeft het AB de betreffende begrotingswijziging definitief vastgesteld op basis voor bovenstaande argumentatie. De zienswijzen van Arnhem en Rozendaal zijn meegewogen, maar uiteindelijk niet gehonoreerd.

Ad. 2. Jaarstukken 2021
De jaarstukken 2021 zijn de eerste inhoudelijke en financiële verslagen van de GRM betreffen het opbouwjaar van de organisatie. De 18 deelnemende gemeenten zijn gevraagd hun zienswijze te geven op de jaarstukken. Deze stukken zijn in de raad van de gemeente Rozendaal behandeld op 5 juli 2022. Het college deed uw raad een voorstel voor een zienswijze. Uw raad heeft dit voorstel op een aantal aspecten aangescherpt en vervolgens positief besloten op de (geamendeerde) zienswijze. Uw raad was met name kritisch op het instellen van het vormen van een bestemmingsreserve.

Ingediende zienswijzen, reactie en besluit AB
Alle 18 gemeenten hebben geen bezwaren tegen het vormen van een algemene reserve a € 100.000 (conform art. 31 lid 8 van de GR). Daarnaast blijkt uit de ontvangen zienswijze dat een meerderheid van de gemeenten instemt met het vormen van een bestemmingsreserve à € 231.012 ten behoeve van het versterken van het regiobureau en de opgaven. Vier gemeenten (Duiven, Rozendaal, Westervoort, Zevenaar) hebben zich expliciet uitgesproken tegen de vorming van de bestemmingsreserve. (Zie **bijlage 1**)

In de vergadering van 6 juli 2022 heeft het AB de zienswijzen besproken. Een meerderheid van de 18 gemeenten stemt in met de vorming van een bestemmingsreserve. De argumenten tégen zijn op tafel gekomen en afgewogen. Het AB heeft vervolgens ingestemd met de jaarstukken 2021 en met een nadere uitwerking van de besteding van het positieve rekeningresultaat.

Ad. 3. Concept Regionale agenda
In april 2022 is aan de deelnemende gemeenten een meerjarige regionale agenda en een meerjarige begroting aangeboden. Met de meerjarige regionale agenda is tegemoetgekomen aan de wens om de uitvoering van de regionale ambities voor meer jaren vast te leggen. De concept-regionale agenda wordt gevormd door de vijf opgaven en heeft dezelfde opbouw als de regionale agenda 2022. Een meerjarige regionale agenda betekent ook dat de gemeenten wordt gevraagd om voor die periode in te tekenen. De meerjarige agenda wordt jaarlijks, gekoppeld aan de P&C-cyclus, geactualiseerd. Vanwege BBV-eisen heeft de begroting een scope van vier jaar (2023-2026). De begroting is sluitend.

De gemeenten zijn gevraagd te reageren op de concept Regionale agenda en een zienswijze in te dienen op de begroting. In die periode mei-juni is de regionale agenda veelvuldig onderwerp van gesprek geweest met en tussen (de nieuwe) gemeenteraden. Door beide griffierskringen is op 2 juni 2022 een consulterende radenbijeenkomst georganiseerd. We mogen constateren dat de verlenging van de wettelijke zienswijzeperiode met 4 weken de ruimte heeft gegeven voor een intensieve gedachtewisseling over de ambities van de regio en de regionale agenda in het bijzonder. De RegioAgendacommissie heeft hier ook een actieve rol in gespeeld.

De stukken zijn in de raad van de gemeente Rozendaal behandeld op 5 juli 2022. Het college deed uw raad een voorstel voor de reactie/zienswijze. Uw raad heeft dit voorstel op een aantal aspecten aangescherpt en vervolgens positief besloten op de (geamendeerde) reactie/zienswijze. Uw raad was met name kritisch op de looptijd van de regionale agenda. U gaf aan deze bij voorkeur te beperken tot één jaar.

Ingediende zienswijzen, reactie en besluit AB

Door alle gemeente(raden) is gebruik gemaakt van de mogelijkheid te reageren op de concept-agenda. De zienswijzen zijn samengevat in de zienswijzennota waarin, naast het algemene deel, per opgave gereageerd wordt op de inhoudelijke reacties. Deze zienswijzen hebben in een aantal gevallen geleid tot een aanscherping en verheldering van de regionale agenda. De volgende thema's kwamen veelvuldig naar voren:

- hoogte van de gevraagde inwonerbijdrage;
- duur van de regionale agenda;
- intekenen op de opgaven.

(Zie **bijlage 2**)

Verder is ook melding gemaakt van een motie die het eigen college oproept in het bestuur van de GMRAN te bepleiten om de RegioAgendacommissie beter in positie te brengen. Deze is in bijna alle gemeenten aangenomen.

Besluit AB

Hoogte van de inwonerbijdrage

In verschillende bewoordingen geven gemeenten aan grote moeite te hebben dan wel niet mee te willen gaan met de stijging van de inwonerbijdrage voor nieuw beleid. Bepleit wordt uiterste terughoudendheid met de stijging van de inwonerbijdrage. Deze signalen zijn in het AB serieus genomen en er is kritisch gekeken naar de opgenomen activiteiten in de regionale agenda. Inmiddels zijn er ook een aantal maanden verstreken sinds het opstellen van de concept-agenda. Deze ervaring is ook meegenomen. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een beperking van de stijging tot € 0,74 waarvan € 0,42 voor nieuwe activiteiten en intensiveringen. Het AB is van mening dat er nu een realistische regionale agenda voorligt met een goede balans tussen ambitie en menskracht en middelen.

Duur van de regionale agenda

In nagenoeg alle gemeenteraden is een (inhoudelijk vergelijkbaar) amendement aangenomen om de duur van de regionale agenda terug te brengen tot 2 jaar in plaats van de voorgestelde 3 jaar (de raad van Rozendaal opteerde bij voorkeur voor één jaar). Dit vinden we terug in de zienswijzen. Het AB heeft besloten het meerderheidsstandpunt uit de raden te volgen. De regionale agenda is hierop aangepast. Na deze periode van twee jaar is de gedachte om te gaan werken met een vierjarige regionale agenda, die op een goed moment landt in de bestuursperiode van de gemeenteraden.

Intekenen vijf opgaven

In de aanbiedingsbrief heeft het dagelijks bestuur alle gemeenten nadrukkelijk uitgenodigd in te tekenen op alle vijf opgaven. Een aantal gemeenten hebben in de zienswijze al de intentie uitgesproken dit najaar de (tweejarige) opgavenovereenkomsten te willen tekenen. Een voorbehoud over de beschikbaarheid van voldoende ruimte in de begroting 2023 wordt daarbij gemaakt.

Met deze wijzigingen heeft het AB in de vergadering van 6 juli 2022 ingestemd met de Regionale Agenda 2023-2024 en de begroting 2023-2026.

Vervolg

De definitieve besluitvorming over de Regionale Agenda (inclusief begroting en opgave-overeenkomsten) vindt plaats in de raadsvergadering van 1 november 2022. Na het AB van 14 september kunt u - na tussenkomst van ons college - deze stukken tegemoet zien.

Het college van burgemeester en wethouders,

Boele Boelens, gemeentesecretaris	Ester Weststeijn, burgemeester

Bijlagen
1. Bijlage GMR overzicht zienswijzen gemeenten jaarrekening 2021
2. Bijlage GMR overzicht zienswijzen gemeenten regionale agenda 2023-2026 en ontwerp-begroting 2023